

HOOFDSTUK 02

TOEPASSINGSVELD

INHOUDSOPGAVE

TITEL		PAGINA
I.	WIE KAN EEN BELGISCH RIJBEWIJS VERKRIJGEN?	2
II.	MET WELK RIJBEWIJS MAG MEN RIJDEN IN BELGIË?	3
III.	WELK RIJBEWIJS VOOR WELK VOERTUIG?	4
1.	Tweewielers	4
2.	Driewielers	5
3.	Vierwielers	6
4.	Vrachtwagens	7
5.	Autobussen, autocars	7
6.	Industriële voertuigen, kranen, ambulances	8
7.	Land- en bosbouwvoertuigen	8
8.	Voertuigen voor traag vervoer en voertuigen voor personen met een handicap	9
9.	Motorhomes	9
10.	Folkloristische motorvoertuigen	9
11.	Restcategorie	9
IV.	VRIJSTELLING VAN RIJBEWIJS	10
1.	De bestuurders die het praktisch examen afleggen of met het oog daarop een scholing volgen	10
2.	Bestuurders van militaire voertuigen	11
3.	Bepaalde bestuurders van bromfietsen	11
4.	De trage voertuigen en trekkers	11
5.	De voertuigen voor personen met een handicap	11
V.	OVERHEID, BELAST MET DE AFGIFTE	12
1.	Personen die in België verblijven	12
2.	Studenten (Belg of vreemdeling), ingeschreven in een Belgische onderwijsinstelling	12
3.	Belgische onderdanen die niet meer in België verblijven	12
4.	Vreemde onderdanen die niet meer in België verblijven	12
VI.	IDENTITEITSDOCUMENTEN	13

I. WIE KAN EEN BELGISCH RIJBEWIJS VERKRIJGEN?

Het betreft het verkrijgen van een Belgisch nationaal rijbewijs.

Artikel 3 van het K.B. van 23 maart 1998

VERBLIJFSCONDITIES			
De personen die ingeschreven zijn in het bevolkingsregister, in het vreemdelingenregister of in het wachtregister van een Belgische gemeente gedurende ten minste 185 dagen in de loop van de laatste 12 maanden	De personen die ingeschreven zijn in een Belgische onderwijsinstelling gedurende minstens 6 maanden.	De personen die houder zijn van een van de volgende in België afgegeven geldige documenten: <ul style="list-style-type: none"> • de diplomatieke identiteitskaart; • de consulaire identiteitskaart; • de bijzondere identiteitskaart. 	Andere personen
DEZE PERSONEN VERKRIJGEN EEN BELGISCH RIJBEWIJS VIA EXAMEN OF OMWISSELING			DEZE PERSONEN KUNNEN GEEN BELGISCH RIJBEWIJS KRIJGEN

OPMERKING:

- Het rijbewijs, afgegeven aan een persoon die is ingeschreven in het wachtregister, is slechts geldig voor een jaar maar kan jaarlijks hernieuwd worden zolang geen uitspraak over de verblijfsaanvraag is gedaan;
- Het rijbewijs, afgegeven aan een persoon die houder is van een bijlage 19 is, is slechts geldig voor een jaar maar kan jaarlijks hernieuwd worden zolang geen uitspraak over de verblijfsaanvraag is gedaan;
- Studenten, Belg of niet, die al minstens 6 maanden in een Belgische onderwijsinstelling zijn ingeschreven, kunnen eveneens een rijbewijs verkrijgen. Het rijbewijs moet wel worden afgeleverd binnen de periode dat ze nog in de Belgische onderwijsinstelling ingeschreven zijn. Het is dus belangrijk dat het attest van de onderwijsinstelling een inschrijf- en uitschrijfdatum bevat.

II. MET WELK RIJBEWIJS MAG MEN RIJDEN IN BELGIË?

Wettelijke referenties: Artikel 3 van het K.B. van 23 maart 1998

<p>De personen die ingeschreven zijn in het bevolkingsregister, in het vreemdelingenregister of in het wachtregister van een Belgische gemeente gedurende ten minste 185 dagen in de loop van de laatste 12 maanden</p>	<p>De personen die ingeschreven zijn in een Belgische onderwijsinstelling gedurende minstens 6 maanden.</p>	<p>De personen die houder zijn van een van de volgende in België afgegeven geldige documenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de diplomatieke identiteitskaart ¹; • de consulaire identiteitskaart; • de bijzondere identiteitskaart. 	<p>Andere personen</p>
<p>BELGISCH NATIONAAL RIJBEWIJS EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS</p>	<p>BELGISCH NATIONAAL RIJBEWIJS -- EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS ERKEND BUITENLANDS NATIONAAL RIJBEWIJS -- INTERNATIONAAL NIET-BELGISCH RIJBEWIJS</p>		

¹ Houders van een diplomatieke identiteitskaart, afgeleverd door België, mogen met een erkend of niet erkend nationaal rijbewijs rijden

III. WELK RIJBEWIJS VOOR WELK VOERTUIG?

1. TWEEWIELERS

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Bromfiets Snelheid \leq 25 km/h	Geen	16 jaar 18 jaar met passagier
Bromfiets Cilinderinhoud \leq 50 cm ³ Snelheid $>$ 25 km/h en \leq 45 km/h	Categorie AM (geen, indien geboren vóór 15/02/1961)	16 jaar 18 jaar met passagier
Speed Pedelec Vermogen \leq 4.000 W Snelheidsbeperking naar bouw \leq 45 km/h	Categorie AM (geen, indien geboren vóór 15/02/1961)	16 jaar
Motorfiets \leq 125cc en \leq 11 kW Vermogen/gewichtsverhouding \leq 0,1 kW/kg	Categorie A1 Categorie B + code 372 Categorie B, afgeleverd vóór 01/05/2011	18 jaar 16 jaar (A1 verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie) 20 jaar (2 jaar categorie B) 18 jaar
Motorfiets met een vermogen \leq 35 kW Vermogen/gewichtsverhouding \leq 0,2 kW/kg	Categorie A2	20 jaar 18 jaar (A2 verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie)
Motorfiets Vermogen $>$ 35 kW	Categorie A	24 jaar 22 jaar indien houder van A2 sinds 2 jaar 20 jaar (A verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie)

2. DRIEWIELERS

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Bromfiets met 3 wielen Snelheid ≤ 25 km/h	Geen	16 jaar 18 jaar met passagier
Bromfiets met 3 wielen Snelheid > 25 km/h en ≤ 45 km/h Cilinderinhoud ≤ 50 cm ³	Categorie AM indien geboren vóór 15/02/1961, geen	16 jaar 18 jaar met passagier
Driewieler met een vermogen ≤ 15 kW	Categorie A1	18 jaar 16 jaar (A1 verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie)
	Categorie B + code 373	21 jaar
	Categorie B, afgeleverd vóór 01/05/2013	18 jaar
Driewieler met een vermogen > 15 kW	Categorie A	24 jaar 22 jaar indien houder van A2 sinds 2 jaar 20 jaar (A verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie)
	Categorie B + code 373	21 jaar
	Categorie B, afgeleverd vóór 01/05/2013	18 jaar

3. VIERWIELERS

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Vierwieler met lichte motor (vierwieler met een cilinderinhoud $\leq 50 \text{ cm}^3$ en een snelheid $\leq 45 \text{ km/h}$)	Categorie AM (geen indien geboren vóór 15/02/1961)	16 jaar 18 jaar met passagier
Vierwieler met zware motor (ander voertuig dan een lichte vierwieler met een ledige massa $\leq 400 \text{ kg}$ of 550 kg voor voertuigen, gebruikt voor het goederenvervoer en met een vermogen $\leq 15 \text{ kW}$)	Categorie B	18 jaar
Auto met een MTM $\leq 3,5 \text{ T}$ en maximum 8 passagiers + bestuurder (+ aanhangwagen $\leq 750 \text{ kg}$) Auto met een MTM $\leq 3,5 \text{ T}$ + aanhangwagen waarvan de MTM van het samenstel $\leq 3,5 \text{ T}$ en waarvan de MTM van de aanhangwagen $> 750 \text{ kg}$	Categorie B	18 jaar
Auto met een MTM $\leq 3,5 \text{ T}$ + aanhangwagen waarvan de MTM van het samenstel $\leq 4,25 \text{ T}$ en waarvan de MTM van de aanhangwagen $> 750 \text{ kg}$	Categorie B + code 96	18 jaar
Trekkend voertuig categorie B + aanhangwagen $\leq 3,5 \text{ T}$. Samenstel $\leq 7 \text{ T}$	Categorie B+E	18 jaar
Trekkend voertuig categorie B + aanhangwagen $> 3,5 \text{ T}$. Samenstel $\leq 12 \text{ T}$	Categorie C1+E	18 jaar
QUAD Kan zijn (*): voertuig voor traag vervoer lichte vierwieler zware vierwieler landbouwvoertuig	→ zie " traag voertuig " zie " lichte vierwieler " zie " zware vierwieler " zie " landbouwvoertuig "	
WAGENTJE TYPE "LIGIER" Kan zijn (*): voertuig voor traag vervoer lichte vierwieler zware vierwieler	→ zie " traag vervoer " zie " lichte vierwieler " zie " zware vierwieler "	

(*) zie inschrijvingscertificaat van het voertuig

4. VRACHTWAGENS

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Voertuig met een MTM > 3,5 T en ≤ 7,5 T en maximum 8 passagiers + bestuurder (+ aanhangwagens ≤ 750 kg)	Categorie C (Categorie C1)	18 jaar
Voertuig met een MTM > 7,5 T en maximum 8 passagiers + bestuurder (+ aanhangwagens ≤ 750 kg)	Categorie C	21 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid
Trekkend voertuig categorie C1 + aanhangwagens > 750 kg indien de MTM van het samenstel ≤ 12 T	Categorie C1+E	18 jaar
Trekkend voertuig categorie C + aanhangwagens > 750 kg	Categorie C+E	21 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid

5. AUTOBUSSEN, AUTOCARS

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Autobussen, autocars > 8 zitplaatsen + bestuurder en ≤ 16 zitplaatsen + bestuurder (+ aanhangwagens ≤ 750 kg)	Categorie D1	21 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid
Autobussen, autocars > 16 plaatsen + bestuurder (+ aanhangwagens ≤ 750 kg)	Categorie D	24 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid
Samenstel van voertuigen > 8 zitplaatsen + bestuurder en ≤ 16 zitplaatsen + bestuurder + aanhangwagens > 750 kg	Categorie D1+E	21 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid
Samenstel van voertuigen > 16 plaatsen + bestuurder + aanhangwagens ≤ 750 kg	Categorie D+E	24 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid
Gelede bussen (voorzien van een vouwbalg)	Categorie D	24 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid
Toeristische treinen met snelheid ≤ 25 km/h	Categorie D	24 jaar zonder vakbekwaamheid 18 jaar met vakbekwaamheid

6. INDUSTRIËLE VOERTUIGEN, KRANEN, AMBULANCES

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Bedrijfsmaterieel	Categorie B, C1 of C naargelang MTM Categorie B+E, C1+E of C+E naargelang MTM van de aanhangwagen	leeftijd die met de categorie overeenstemt
Takelwagen, kraan	Categorie B, C1 of C naargelang MTM	leeftijd die met de categorie overeenstemt
Ziekenauto	B, C1, C, D1 of D naargelang MMT en aantal passagiers	leeftijd die met de categorie overeenstemt

7. LAND- EN BOSBOUWVOERTUIGEN

terug naar [Quad](#)

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Landbouwtrekker, landbouwmateriaal, landbouwmotor ("motoculteur"), maaimachine	<ul style="list-style-type: none"> bestuurder geboren vóór 01/10/1982 → geen rijbewijs bestuurder geboren na 30/09/1982 → categorie G of categorie B, B+E, C1, C1+E, C of C+E naargelang MTM van de trekker en de aanhangwagen 	<p>Categorie G: 16 jaar (max. 20 T) onbeperkt vanaf 18 jaar</p> <p>Andere categorieën: leeftijd en gewicht overeenkomstig de categorie</p>

8. VOERTUIGEN VOOR TRAG Vervoer EN VOERTUIGEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

terug naar [Quad](#)

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Voertuigen voor traag vervoer (40 km/h)	<ul style="list-style-type: none"> bestuurder geboren vóór 01/10/1982 → geen rijbewijs bestuurder geboren na 30/09/1982 → categorie B, C1, of C naargelang MTM <p>categorie B+E, C1+E of C+E naargelang MTM van de aanhangwagen</p>	Leeftijd overeenkomstig de categorie
Motorvoertuig voor mindervalide om stapvoets te rijden (18 km/h)	Geen rijbewijs	

9. MOTORHOMES

VOERTUIG	MINIMAAL VEREISTE RIJBEWIJSCATEGORIE	MINIMUMLEEFTIJD VOOR HET STUREN
Kampeerwagens (mobilhome)	Categorie B, C1 of C naargelang MTM	Leeftijd overeenkomstig de categorie

10. FOLKLORISTISCHE MOTORVOERTUIGEN

Voor het besturen van motorvoertuigen en hun aanhangwagens die uitsluitend gebruikt worden voor folkloristische manifestaties en slechts bij uitzondering op de openbare weg komen ofwel ter gelegenheid van door de gemeente toegelaten folkloristische manifestaties, of de weg er naartoe ofwel voor proefritten met het oog op die manifestaties, volstaat het rijbewijs geldig verklaard voor categorie B of G en dit ongeacht de massa van het voertuig of het aantal zitplaatsen, en dit voor zover zijn niet meer dan 25 km/h rijden. (*art 20 § 4 K.B. 23/03/1998*).

11. RESTCATEGORIE

Motorvoertuigen voor de openbare weg en die niet in één van de in §§ 1 en 2 vermelde (sub)categorieën kunnen worden ingedeeld, zoals rollend landbouw- of industrieel materiaal, worden ondergebracht in de categorie B, C of C1 naargelang de MTM.

IV. VRIJSTELLING VAN RIJBEWIJS

Wettelijke referentie: artikel 4 van het K.B. van 23 maart 1998

ZIJN ONTSLAGEN VAN DE VERPLICHTING HOUDER TE ZIJN VAN EEN RIJBEWIJS EN HET BIJ ZICH TE HEBBEN:

1. DE BESTUURDERS DIE HET PRAKTISCH EXAMEN AFLEGGEN OF MET HET OOG DAAROP EEN SCHOLING VOLGEN

1. Deze vrijstelling geldt eveneens wanneer zij zich naar het examencentrum begeven om het examen af te leggen en ervan terugkeren voor:
 - de bestuurders die vervallen verklaard zijn van het recht tot sturen en die het examen tot herstel in het recht tot sturen moeten afleggen; deze vrijstelling is enkel van toepassing op de vervallen verklaarde bestuurders die reeds houder zijn van een rijbewijs;
 - de houders van een buitenlands rijbewijs die, vrijgesteld van de scholing, toch aan de examens moeten deelnemen.
2. De leerlingen van een rijsschool die met bijstand van een instructeur een voertuig besturen dat bestemd is voor het onderricht.
3. De kandidaten die door de Beroepscommissie, die uitspraak moet doen over de mislukkingen voor het praktisch examen, toegelaten werden om deel te nemen aan een nieuw praktisch examen. Deze kandidaten kunnen deelnemen aan het examen volgens de voorwaarden, vastgelegd door de Commissie, zonder daarvoor houder te moeten zijn van een voorlopig rijbewijs of een leervergunning of zonder daarvoor vergezeld te moeten zijn van een instructeur van een rijsschool. Deze vrijstelling geldt tevens om naar het examencentrum te gaan om er examens af te leggen en om er van terug te keren.
4. De kandidaten die de opleiding volgen, georganiseerd door:
 - de ondernemingen voor openbaar vervoer voor het behalen van een rijbewijs, geldig voor de categorie D1, D, D1+E of D+E;
 - "l'Office communautaire et régional de la formation professionnelle et de l'Emploi" (FOREM), de "Vlaamse dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding" (VDAB) en het "Institut bruxellois francophone pour la formation professionnelle" (IBFFP) met het oog op het behalen van een rijbewijs, geldig voor de categorie C1, D1, C1+E, C, C+E, D, D1+E of D+E; de kandidaten moeten houder zijn van een rijbewijs minstens geldig voor de categorie B;
 - de scholen van de lokale politie met het oog op het behalen van een rijbewijs geldig voor de categorie AM, A1, A2, A, B, B+E, C, C+E, D, C1, C1+E, D1, D1+E of D+E; deze vrijstelling geldt eveneens tijdens de proeven georganiseerd na de opleiding;
 - het secundair beroepsonderwijs (opleiding "bestuurders van vrachtwagens" of "bestuurders van autobussen en autocars") met het oog op het behalen van een rijbewijs, geldig voor de categorie B, B+E, C1, C, C1+E, C+E, D1, D, D1+E of D+E;
 - het onderwijs voor sociale promotie met het oog op het behalen van een rijbewijs, geldig voor de categorie C1, C, C1+E, C+E, D1, D1+E, D of D+E;
 - de scholen van de federale politie met het oog op het behalen van een rijbewijs, geldig voor de categorieën AM, A1, A2, A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D en D+E; deze vrijstelling geldt eveneens tijdens de proeven, georganiseerd na de opleiding;
 - de landbouwscholen of de landbouwvormingscentra die de opleiding "bestuurders van landbouwvoertuigen" organiseren voor het besturen van voertuigen van de categorie G, waarvan het programma goedgekeurd is door de minister.

2. BESTUURDERS VAN MILITAIRE VOERTUIGEN

De bestuurders van legervoertuigen, houder van een militair rijbewijs; deze vrijstelling geldt eveneens tijdens de scholing en het examen.

3. BEPAALDE BESTUURDERS VAN BROMFIETSEN

- de bestuurders van bromfietsen met snelheid ≤ 25 km/h;
- de bestuurders van bromfietsen van categorie AM, geboren vóór 15 februari 1961;

OPMERKING

de houders van een "Attest voor het Besturen van een Bromfiets" die het niet hebben omgewisseld voor een rijbewijs vóór 1 januari 1992 mogen niet meer rijden op basis van dit document. Indien ze een rijbewijs geldig voor de categorie AM willen verkrijgen, moeten ze de hele procedure herbeginnen (scholing en slagen voor het praktische en theoretische examen).

4. DE TRAGE VOERTUIGEN EN TREKKERS

De bestuurders, geboren vóór 1 oktober 1982 en de bestuurders die niet beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 3 van het K.B. van 23 maart 1998, van voertuigen van de categorie G en voertuigen voor traag vervoer, zoals omschreven in art 1, § 2, 75 van het K.B. van 15/03/1968 houdende het algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen.

5. DE VOERTUIGEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

De bestuurders van een voertuig, uitgerust met een motor ter hun beschikking gesteld door het Centrum voor Aanpassing aan het Rijden van gehandicapte Automobilisten (CARA), aangeduid door het Ministerieel Besluit van 27 maart 1998 ter bepaling van de rijgeschiktheid van kandidaten met verminderde functionele vaardigheden en de aanpassingen aan de voertuigen, zijn vrijgesteld gedurende de test op de openbare weg, wanneer zij zich tot dat Centrum hebben gewend voor het bepalen van hun geschiktheid voor het besturen van een motorvoertuig, evenals om te vernemen welke aanpassingen aan hun eigen voertuig moeten worden aangepast.

V. OVERHEID, BELAST MET DE AFGIFTE

1. PERSONEN DIE IN BELGIË VERBLIJVEN

Wettelijke referentie: artikel 17 van het K.B. van 23 maart 1998

	UITREIKENDE OVERHEID
Houder van een diplomatieke identiteitskaart, afgegeven in België	Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken Dienst Protocol
ANDEREN	De gemeentelijke administratie van de verblijfplaats

2. STUDENTEN (BELG OF VREEMDELING), INGESCHREVEN IN EEN BELGISCHE ONDERWIJNSINSTELLING

De gemeente waar de onderwijsinstelling is gevestigd.

3. BELGISCHE ONDERDANEN DIE NIET MEER IN BELGIË VERBLIJVEN

Zij mogen een vernieuwing (duplicaat) of een internationaal rijbewijs aanvragen bij de laatste gemeente van inschrijving indien ze in een land verblijven dat geen deel uitmaakt van de Europese Unie.

Indien ze ingeschreven zijn in een land van de Europese Unie, dienen ze zich te wenden tot de bevoegde instantie van dit land. De gemeentelijke overheid waar ze het laatst verbleven kan hen, indien nodig, een attest afleveren.

4. VREEMDE ONDERDANEN DIE NIET MEER IN BELGIË VERBLIJVEN

De laatste administratieve overheid waar de aanvrager verbleef mag hen, indien nodig, een attest afleveren maar zij krijgen geen enkel ander document of rijbewijs.

VI. IDENTITEITSDOCUMENTEN

De bijzondere identiteitskaart

P-kaart

S-kaart

De consulaire identiteitskaart

De diplomatieke identiteitskaart

